

VERGOEDE DYSLEXIE- ZORG SLAAT DE PLANK WEER MIS

In het programma Kassa kwam onlangs zeer terecht de zorgwekkende stand van zaken rond de vergoede dyslexiezorg aan de orde. Het zogenoemde Dyslexieprotocol 3.0 doet op veel fronten geen recht aan de dyslect. Daarnaast blijft de toegang tot hulp voor kinderen die net geen dyslexie hebben een groot probleem.

TEKST: KARIN JAHROMI

Wie heeft er verzonnen dat dyslexie alleen een leesprobleem is en geen spellingsprobleem? Dat is namelijk het hoofdcriterium van

Dyslexieprotocol 3.0. Maar wie bekend is met dyslexie, weet dat het een veelkleurige waaier is van talrijke zwakkere kanten én talenten. Het gaat niet alleen over moeite met lezen. Ook over problemen met automatiseren van spellingsregels en soms rekenregels. Daarnaast zijn er kwaliteiten. Zo kijken dyslecten vaak net even anders naar dingen. Ze zien uitdagingen waar anderen een probleem zien, denken vaak out-of-the-box en komen met het 'Ping' idee. Ze schrijven boeken (ja!) en stampen als neurodiverse ondernemer een multinational uit de grond. Zowel met het huidig lineaire onderwijsstelsel als met de beperkte en

achterhaalde dyslexie-opvatting hebben de meeste (neurodiverse) ouders en hun dyslectische kinderen niets, is onze ervaring.

Gebutst en gedeukt

Dan is daar dus het nieuwe Dyslexieprotocol 3.0, dat bovengenoemde kinderen moet helpen. Met alleen vergoeding voor wie zeer zwak scoort op het lezen. Een leerling die net goed genoeg leest maar wel grote moeite heeft met spellen, heeft pech. De school moet van het spellingsprobleem overigens wel een aantekening maken in het Leerling Volg Systeem. Of en hoe het kind hiervoor ook extra hulp krijgt, is per school verschillend.

Los van wat we vinden over de inhoudelijk beperkte dyslexie-opvatting van het protocol is er met de verwijzing meestal ook veel tijd gemoeid. Te veel. Soms neemt het enkele schooljaren in beslag.

En blijkt uiteindelijk een leerling niet dyslectisch, dan is het terug bij af. Met alle narigheid van dien. Sommige ouders laten het er dan niet bij zitten en gaan zelf verder op zoek. Op die manier krijgen dyslexiecoaches zoals ik deze kinderen in hun praktijk. Veel te laat natuurlijk. Gebutst en gedeukt maar wel in de gelukkige omstandigheid dat de ouders het traject bekostigen. Wat er gebeurt met kinderen van ouders die dit niet kunnen betalen, laat zich raden.

Vergoede zorg ≠ goede zorg

Het moet dus echt anders. Ook de - goedbedoelde - motie van CDA-Kamerlid René Peters om scholen de leerlingen te laten screenen en begeleiden kan me niet echt verwarmen. En waarom niet? Omdat veel dyslectische kinderen vaak helemaal niet gebaat zijn bij de aanpak van het huidige vergoe-

dingsmodel en de bijbehorende behandeltrajecten. Gezien de vaak creatieve en sensitieve aard van deze kinderen zou er ook een goede keuze moeten zijn voor trajecten die nu nog buiten de vergoedings sfeer liggen. Omdat die vaak beter aansluiten bij hun leer- en ondersteuningsbehoefte.

Tijd voor kennisupdate over dyslexie

Vergoeding van 'niet evidence based' dyslexiebehandelingen vraagt wel om een grote ongemakkelijke draai in de kijk op dyslexie en 'bewezen effectiviteit' van de aanpak. Wat nu wetenschappelijk de norm en leidend is, moet dan inschikken ten gunste van meer holistisch gerichte kennis en ervaring. Ook over de effectiviteit van bepaalde behandelingen.

Het wordt tijd dat bredere kennis over dyslexie als vorm van neurodiversiteit en NIET puur als leesprobleem verplichte kost wordt op pabo's en aanverwante onderwijsinstellingen. Wat mij betreft ook bij de huisartsenopleiding. Huisartsen zijn vaak de verwijzers naar vergoedingstrajecten, zeker als er ook ADHD, autisme of ernstige faalangst meespeelt. Zij zijn doorgaans onvoldoende op de hoogte over dyslexie en neurodivergente eigenschappen.

Ze komen daarmee kennis te kort om een goed gesprek met ouders te voeren over waar het kind mee zit en wat de beste hulp is. Het stoornisdenken is ook bij (huis)artsen nog de norm. Deze - in onze ogen- beperkte én beperkende blik kan de eigenlijke hulpvraag vertroebelen en verkleint daarmee de kans op een passend hulptraject.

Doe met ons mee!

We zijn blij met de reuring rondom het onderwerp dyslexiezorg. Er moet nog veel gebeuren voordat de zorg op de juiste en rechtvaardige manier plaatsvindt. Er moeten nog veel mensen en instanties wakker gemaakt en overtuigd worden. Maar er zijn óók al veel signalen dat er verandering op komst is. We zien het als onze taak om ons hiervoor in te zetten en hierin het voortouw nemen. Maar dit kunnen we niet alleen. Dit is dus ook een oproep om van je te laten horen. Zodat we als vereniging met een evenwichtig alternatief kunnen komen. Dan komt de stip aan de horizon vanzelf binnen bereik.

Bekijk de **Kassa-uitzending van 21 januari 2023**

Meer over de **Motie van René Peters**, de mogelijke uitvoering en gevolgen